

Μάνταλον πρὸς ἡμᾶς εἰς μίαν στενὴν σκάλαν καὶ τουφεκισθέντες, ἔδωσαν τὰ νῶτα καὶ τζακίσθησαν ἔως γὰ περάσουν τοῦ Κόρμπου τὰ στενὰ καὶ Δραμιζίου, <νὰ προλάβον> γὰ φύγουν μὴ κλεισθοῦν¹⁾. Ἰδοὺ δποίους ἡρωας ἐπροσμέναιμεν νὰ μᾶς ριψθοῦν, καὶ δὲν τὸ προνοήσαμεν. Ἀγκαλὰ ἀνοητότεροι ἐφάνησαν (473) οἱ Καπιταναῖοι, δποὶ δὲν ἐφρόντισαν καλύτερα.

<'Ἄφ' ἑτέρου> μὲ τὸ μεγάλον σῶμα δ Σιλιχτάρης ἐτοποθετήθη εἰς τὴν Εύρούπολιν, εἰς ἐν τζιφλίκι <'Ἐλληνικόν>, θέσιν δυνατήν, καὶ αἰχμαλώτισεν καὶ λεηλάτησεν τοὺς περισσοτέρους. Ἀγραφιώτας τῶν χωριῶν τοῦ ριζοῦ, δποὶ τὸν προσκύνησαν²⁾.

Ἄφοῦ δὲν ἀπέρασαν αἱ διπλωματίαις τοῦ Καραϊσκάκη, συνῆλθεν <'αὔτδες> εὐθὺς³⁾. ἔγραψεν πρὸς δλους τοὺς Καπιταναῖους <'τῶν κάτω Ἀρματωλικῶν> Μήτζιον Κοντογιάννην, <'Ἀῆμον> Σικαλτζάν, <'Γέρο-> Πανουργιάν, Ὁδυσσέαν <'Ἀνδροῦτσον, Ἀνδρίτσον> Σιαφάκαν, Γιολδασάους, <'Γεώργιον> Πεσλῆν νὰ καταφθάσουν μὲ δσην δύναμιν ἡμπορέσουν. Ὅλοι ἔστειλαν δύναμιν εὐθὺς, καὶ δ Σιαφάκας ἤλθεν μόνος του.

Ο Γρηγόρης <'Διακατάς> τὸ ἰδιον ἐσπέρας⁴⁾, λαβὼν μαζί του δλον τὸ σῶμα τῶν Σουλιωτῶν καὶ λοιποὺς ἐδικούς του καὶ <'ἀπδ> τοῦ Στορνάρη ἔως 400, διευθύνθη κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ στενὸν Κρύας Βρύσης⁵⁾ <'μὲ σκοπὸν> νὰ κόψῃ τὴν ἀνταπόκρισιν μὲ τὰ Ἰωάννινα⁶⁾. Ο Νάσιος Μάνδαλος ἀπέρασεν εἰς τὰ Χάσια ὡς πολέμιος. Ὅλοι οἱ Καπιταναῖοι ἐμβῆκαν εἰς ἐμπόλεμον θέσιν. Οι Κουτηλδαῖοι καὶ

1) Κατὰ καλὴ τῷχη ἐρχόταν ἀπὸ τὰ Χάσια, Ἀρματωλίκι του, δ Θανάσης Μάνταλος, ἀκολουθῶντας τοὺς Τούρκους καταπόδι, χωρὶς ἐκεῖνοι νὰ τὸ ἔσρουν, καὶ ἔτσι κυνηγῶντας τους ξαφνικά, τοὺς ἔνγαλε ἀπὸ τὸν αἰώλων Πόρτες πρὸς τὸν κάμπο τῶν Τρικκάλων.

2) Κτήμα τοῦ Τσολάκογλου.

3) Τὸ κίνημα κατὰ τῶν Ἀγράφων ἦταν πολὺ σοδαρώτερο, γιατὶ ἐκεῖ φύλαγε δ Καραϊσκάκης. Αν δμως οἱ Τούρκοι γυμνώσαν καὶ χωρὶς προσκυνημένα, ἐνῷ πηγαίναντας γιὰ πόλεμο, δὲν ἦταν λάθος τοῦ Καραϊσκάκη. Η περιφέρεια τῆς Νευρόπολης είναι Ισα-Ισα στὴ γραμμὴ τῶν ριζοδουνιῶν, ποὺ βλέπουντας κατὰ τὸν κάμπο τῆς Καρδίτσας.

4) Ο συγγρ. δὲ θέλει νὰ πῆ δτι δ Καραϊσκάκης ἀρχίσεις νὰ λαβαίνῃ μέτρα μόνο ἀφοῦ φτάσαν οἱ Τούρκοι στὰ ριζοδούνια τῶν Ἀγράφων γιὰ νὰ γράψῃ, καὶ νὰ ἐτοιμασθοῦν οἱ βόήθειες καὶ νὰ φτάσουν, θὰ χρειαζόντανε βδομάδες.

5) Ἰωάς ἐνγοει τὸ ἰδιο βράδυ ποὺ φύγαν οἱ Τούρκοι ἀπὸ τὸν Ἀσπροπόταμο.

6) Εδῶ προβάλλει η δποφία μήπως αὐτὴ είναι ἡ Κρύα Βρύση, ποὺ φαίνεται π. π. σελ. 215, καὶ δχι ἡ ἀλλη.

7) Νὰ κόψῃ τὴν κοινωνία Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου. Τὸ τόλμημα ἦταν ἄξιο τοῦ γενναίου Διακατᾶ. Η Κρύα Βρύση είναι πειδ δ. τῆς Καλαμπάκας, ἀνάμεσα βουνῶν Χασιώτικων καὶ Κόζακα. Κρήμα, τέτοιοι γενναῖοι ἀντρες νὰ μένων ἀδογήθητοι ἀπὸ τ' ἀνίκανο Κράτος, καὶ νὰ μὴν εἰχαν ἐναν ἀρχηγό, ποὺ νὰ συντονίζῃ τὰ κινήματα τους τὰ πολεμικά. Η Γερουσία τῆς Δυτικῆς Ἐλλάδας, πρὶν διαλυθῆ τέλη τοῦ 1822, ἥθελε δλη τὴν πολεμικὴ δύναμη νὰ τὴ συγκεντρώσῃ στὰ χέρια τοῦ Διευθυντῆ τῆς. Ἔνας Καραϊσκάκης ὑπῆρχε, καὶ κάθε μέρα στιγματίζότανε στοὺς δρόμους τοῦ Μεσολογγίου. Αὐτὴ ἡ κατδσταση ἔκαμε τοὺς Καπιταναῖους τῆς Ἀρτας (Ραδοβίτσοι καὶ Τσουμέρκων) νὰ μὴ θέλουν πειὰ νὰ πιστέψουν δτι ποτὲ «θὰ γίνη Ρωμαϊκό».

